

Slettebakken

menighetsblad

NR. 5/05 – ÅRGANG 46

med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Unikt orgelmøte

Medlemmer av orgelklubben «Ferdinand» fikk i september møte den verdensberømte organisten Olivier Latry. For Øystein Nødtvedt ble det et uforglemmelig møte. Side 6-7

Det siste valget

Er det likegyldig om vi begravnes eller kremeres? Vi har vært på jobb med kirkegårdsarbeideren Jalal Saleem på Møllendal og snakket med flere prester om temaet. Side 8-9

Kronikk

Kari Blom skriver om kirkes rolle i det stadig mer flerreligiøse samfunnet vi lever i. Side 14-15

Har du hørt om Kristina av Tunsberg?

På sporet av en prinsesse

Prinsesse Kristina, datter av kong Håkon Håkonson, ble i 1257 giftet inn i det spanske kongehuset. I september vandret 61 sangere i Bøneskoret i hennes fotspor i Couvarrubias. Side 10-11

Bærende fellesskap

Ved flere av gudstjenestene denne høsten har prekentemaet nettopp handlet om fellesskap som bærer oss mennesker.

AV JORUNN M. JOHNSEN

Det har vært lest bibeltekster som handler om fellesskap med både Gud og mennesker, i den nære familie, i ekteskap, i parforhold og i menigheten.

Vi mennesker er skapt til fellesskap, det ligger i selve skaperverket. Alene kan vi verken videreføre slekt eller klare oss gjennom livet. Vi lever våre liv både som små og store, barn og voksne overgitte og overlatt til hverandre. «Vi holder hverandres liv i våre hender» er det sagt. Så sterkt kan vi påvirke hverandre.

Uheldige grenser

Fellesskap er bærende og gode når mennesker kjenner seg inkludert og sett og når den enkelte får kjenne seg verdsett. Noen ganger kan fellesskap sette uheldige grenser for enkelt mennesker og vi kan kjenne at fellesskapet tynger oss ned. I alle mellommenneskelige relasjoner handler det jo om å gi og å få. Noen ganger kan vi imidlertid føle at vi blir værende bare på giversiden og da kan fellesskap bli slitsomme.

Klagesang

I kirke og menighet er gudstjenestefellesskapet noe helt spesielt. Her handler det ikke bare om fellesskap mennesker imellom, men også med Gud. I bønn, lovsang og klagesang, når vi lytter til Guds ord og når vi deler nattverdens gaver eller dåpens nåde, da lever fel-

Refleksjon

lesskapet og gir oss kraft til livet videre.. Vi får da oppleve Guds velsignelse og hverandres ulike tjenester.

For det er slik i et levende menighetsfellesskap at vi har fått ulike tjenester som vi skal gå inn i. Gud har utrustet oss på ulik vis, gitt oss ulike nådegaver som vi skal bruke i tjeneste for ham og for hverandre.

Egne nådegaver

Det å bli kjent med egne nådegaver er viktig, bli oppmerksomme på både det vi kan og er flink til, og det som Gud vil bruke oss til. I dette oppdagelsesarbeid må vi hjelpe hverandre, oppmuntre og utfordre. For oppgavene er mange dersom det glade budskap skal nå ut og fellesskapet skal utvikles. Syke trenger besøk, kirkekaffen lager ikke seg selv, søndagsskolen drives ikke av barna, men trenger ledere, noen trenger en skulder å gråte på, andre en å gå på tur med og korene trenger sangere.

Slik kan vi bære hverandre i fellesskapene vi er satt inn i, i menighet men også i familie og venneklokk. En start i alt dette er å bli kjent med de oppgaver som Gud har tiltenkt oss og med de evner og nådegaver han har gitt oss. Vi er skapt til fellesskap og i det har Gud noe for hver av en av oss. ●

Dugnad i

Om ikke rallarånden var til å ta og føle på, ble det i alle fall jobbet på ekte rallarvis da det var dugnad andre helgen i september på Kongsnut, Klubbens egen hytte.

AV GUNNAR HERNBORG

Mange gamle og nåværende klubbiser har et spesielt forhold til Kongsnut. I den gamle banevokterboligen, som ligger ved Rallarveien 6 km øst for Finse, har Klubben arrangert påsketurer siden 1990. Etter at Stiftelsen Storetveit Ungdomsklubb kjøpte hytten i 1996, har flere knyttet sterke bånd til den gjennom dugnadsarbeid. Denne høsthelgen i september hadde styret for stiftelsen, som består av nåværende og tidligere klubbiser høstdugnad.

Utall besøk

Jon Harald Aase er en av flere ildsjeler som ikke lenger har kontroll på antallet besøk.

-Denne dugnaden skal vi få tatt en opprydning utomhus og gjøre klart for vinteren. En del gamle materialer skal sages opp til ved. Vi har fått opp en vedovn til Sikringsbuen, forklarer han.

Ovnen har kommet opp i hans 20 år gamle golf, som sammen med en lovlig stor last har slitt seg over vidden. Opp Rallarvegen fra Havgastøl var hengeren fylt med leca som skal beskytte veggen rundt den nye vedovnen.

-Det blir noe eget med sånne turer, uttrykker Jon

Harald, stolt og fornøyd med at bilen klarte sitt oppdrag.

Verdsetter hytten

Klubben verdsetter hytten høyt, noe en kan se på dugnadoppslutningen.

-Hytten er helt ypperlig til påsketurer og ledersamlinger. Vi får den isolerte beliggenheten som egner seg for klubbturet og samtidig nærheten til den ville naturen her, utdypes Kjartan Steffensen, nylig avgått klubbleder.

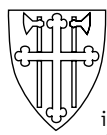
-Hytten byr på mange muligheter, men ettersom turen fra stasjonen til hytten kan være hard og prisen på togreisen er stiv, egner den seg ikke fullt så bra til de vanlige gruppeturer, legger han til.

To dager etter dugnaden dro Kjartan til ny studietilværelse i London, men på dugnad stilte han. Det forteller litt om engasjementet.

Mange dugnader

Dugnadene, som stiftelsen har hatt regelmessig hver høst og vinter, har gått med til arbeidet på Sikringsbuen, eller Kadlabui, som den blir omtalt av de garvede, etter en heller kald overnatting noen år tilbake.

-Denne helgen har vi fått lakkert gulvet for siste gang, fått på plass siste påforingene rundt vinduene og kommet i gang med snekring av sengene, forteller Finn Gun-

Slettebakken
menighetsblad
5-05

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og reportasjetips

Lokalredaksjon:

Lokal kontaktinformasjon:
Se side 13

Levering av stoff:

Til menighetskontoret eller på epost:
slettebakken.menighet@bkf.no
Bilder skannes med høy oppløsning.
Bruk høy oppløsning på digitalt kamera.

Sentralredaksjon:

Redaktør: Anne Myklebust Odland
Red.råd: Hans J. Morvik, Jan-Erik Lien, Lisen Skarstein og Gulborg Aarli, Frode Høyte, Dag Vaula og Sigmund Austrheim.
Telefon: 55 27 04 07
Mobil: 412 16 644
Epost: amyland@online.no

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Produksjon
Tlf: 55 23 25 47
Epost: post@www.dragefjellet.no
www.dragefjellet.no

Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Neste nummer: 13. desember
Stoffdeadline: 28. november

i ekte rallarånd

nar Nielsen, en av veteranene som har vært med helt siden stiftelsen ble opprettet.

Mye er lagt til rette for innendørs aktiviteter til vinterdugnaden.

-Da kan selvfølgelig alle klubbiser, gamle som nye være med, legger han til med et smil.

-Når Kadlabui er klar og vi får hevet standarden på hovedhytten med noen enkle grep, må vi rette blikket framover og øke selve bruken av hytten, forteller Jon Harald,

som også er utleiansvarlig. Ettersom det er en del ledige helger mellom klubbens aktiviteter på hytten, prøver stiftelsen å leie ut hytten så mye som mulig. Leieinntektene er viktig for å få den økonomiske driften til å gå rundt.

-Vi har en del faste leietakere som kommer igjen hvert år. Når vi får hevet standarden, kan vi prøve å leie den ut til et større publikum. For eksempel er det mulighet for at flere barnefamilier kan gå sammen å leie den i høst- el-

ler vinterferier, sier Jon Harald.

Breturer

Håvard Fosse, som har snekket på hytten i mange år, arrangerer breturer sammen med andre eks- klubbiser.

-Finner vi en enkel måte å komme over elven her nede, egner hytten seg godt for breturer, med kun en times gange til Blåisen på Hardangerjøkulen, forklarer han. -Det kan åpne for nye utleiemuligheter, legger han til.

En dugnad går mot slutten, og gjengen er veldig godt fornøyd med helgens innsats. De siste gjenværende sitter på med den gamle Golven hjem. Hengeren er nå fylt med boss, og sakte putrer Jon Haralds bil nedover Rallarvegen. Videre over Hardangervidden diskuteres det entusiastisk om hvordan bruken av hytten kan økes, og ikke minst hvordan nye løft skal finansieres. -Det viktigste er at visjonene er på plass, konstaterer Håvard. ●

Under: Finn Gunnar Nielsen rydder under Sikringsbuen. Til høyre: Arbeiderlunsj utenfor hovedhytten. Fra venstre: Finn Gunnar Nielsen, Jon Harald Aase, Håvard Fosse, Kjartan Steffensen, Kristoffer Stange-Larsen og Markus Mohn Werner

Ny daglig leder

Dagny Antonsen er ansatt som daglig leder i Slettebakken menighet etter Inger-Helene Jæger.

AV FRODE HJERTNES

Hun er 55 år, gift, har fire voksne barn og er bosatt i Godvik. Dagny Antonsen har utdanning i kirkeadministrasjon fra Diakonhøyskolen i Oslo. Hun kom til Slettebakken etter ti år i Skjold menighet. Før det var hun ansatt som klokker og menighetssekretær i Olsvik menighet. Det er med andre ord en erfaren daglig leder som har inntatt menighetskontoret i 50 prosent stilling. Fridalen menighet får glede av de resterende 50 prosent av hennes arbeidskapasitet.

- Det var som å få et kall da Gunnar Wik

ringte og ba meg ta over to menigheter i høst, betror hun menighetsbladet.

-Hva er de viktigste arbeidsoppgavene?

- Det er uten tvil økonomistyring og generell administrasjon av menigheten. Deltaelse på møtene til menighetsrådet er også en del av stillingen samt være bindeledd mellom kirkevergen og menigheten.

Hun bedyrer at hun stortrives med arbeidet og gleder seg til hver ny økt. Menighetsbladet kan bare ønske henne velkommen og lykke til. Dagny Antonsen er å finne på menighetskontoret mandag, torsdag og annenhver onsdag mellom 07.30 og 15.30. ●

Menighetens dag

Bli med på menighetens dag lørdag 5. november.

Også i år åpner vi dørene i Slettebakken kirke for et arrangement med mangesidig innhold. Hensikten er å skaffe midler til menighetsarbeidet, samtidig som vi får mønstret noe av det arbeidet som har basis i kirkebygget. Her er noe for alle aldersgrupper:

■ 11.30 I kirken: Variert konsert med Slettebakken menighets barnehage, Slettebakken aspirant- og barnekor, Slettebakken Ten Sing og Slettebakken motettkor.

■ 12.30 I menighetssalen: Åresalg, Lynlotteri, «Tipp og vinn», Kafeteria med 1999-priser!

■ I foreningssalen: Aktiviteter for barn V/SNIK og barnehagen. Forming, ansiktsmaling, fiskedam, drama.

■ 13.00 Ungdomssalen nede: Rimeilig, velsmakende middagservering.

■ 14.30 I kirken: Lyd og bilder fra ungdomsarbeidets store sommer-tur til Irland.

■ 15.00 I menighetssalen: Stort åresalg. Trekning av hovedutlodning. «Til ettertanke» v/Birger Huun. Gruppe fra ungdomslederne synger. Gratis kaffe og kaker!

*Barn, ungdom, voksne!
Hjertelig velkommen! ●*

Hvordan har vi det i menigheten?

På tre gudstjenester i Slettebakken i vår ble et spørreskjema utdelt og menigheten ble bedt om ta stilling til en del utsagn.

AV JORUNN M. JOHNSEN

121 svarte på undersøkelsen, vi presiserte at ingen behøvde å fylle ut skjemaet mer enn en gang selv om de var tilstede på alle tre gudstjenestene. Alle har heller ikke svart på alle spørsmål. Her er resultatet:

Ta standpunkt til følgende utsagn:

A. Slettebakken menighet er en inkluderende menighet

1. Helt enig	29
2. Delvis enig	34
3. Delvis uenig	4
4. Helt uenig	4

B. Gudstjenesten gir meg hjelp og styrke til å møte hverdagen

1. Helt enig	56
2. Delvis enig	38
3. Delvis uenig	11
4. Helt uenig	3

C. Salmevalget er godt og variert

1. Helt enig	75
2. Delvis enig	36
3. Delvis uenig	5
4. Helt uenig	2

D. Jeg hører godt i Slettebakken kirke

1. Helt enig	91
2. Delvis enig	28
3. Delvis uenig	1
4. Helt uenig	1

E. Gudstjeneste er varierte slik at de treffer mange ulike grupper av mennesker

1. Helt enig	71
2. Delvis enig	35
3. Delvis uenig	9
4. Helt uenig	3

F. Kirkekaffen gir meg mulighet til å bli kjent med nye mennesker

1. Helt enig	60
2. Delvis enig	42
3. Delvis uenig	5
4. Helt uenig	6

Som tabellen viser er det ulike meninger på mange av temaene. Her har vi fatt en del å arbeide videre med, både menighetsråd, stab, ja hele menigheten. Vi har en jobb å gjøre for at enda flere skal oppleve vår menighet som inkluderende, at kirkekaffen enda mer kan bli et sted for å bli kjent med nye mennesker og at gudstjenestene kan bli enda mer varierte. Resultatene fra undersøkelsen er drøftet i menighetsråd og stab. Vi vil arbeide kontinuerlig med å videreutvikle gudstjenestene og arrangement knyttet til den slik at menigheten vår kan oppleves for flere til å være åpen og inkluderende. Dette er et viktig mål som menighetsrådet har satt for vårt arbeid.

Takk til alle som deltok i undersøkelsen og slik gav oss nyttig informasjon. ●

Aktuelt

Skjold menighet holdt i år valg til menighetsråd samme dag som stortingsvalget. Det var mulighet for forhåndsstemming to søndager på rad, samt hele uken før valget.

Men det hjalp ikke på valgoppslutningen. Av 6447 stemmeberettigede, ble det bare avlagt 133 stemmer.

- Elendig, med tanke på at vi har om lag 250 aktive i menighetsarbeidet, sier Jan Erik Lien, som selv ble gjenvalgt til menighetsrådet.

Ungdommene benyttet sjansen

Lien peker likevel på et interessant fenomen: De som stemte, byttet om på rekkefølgen på listen, slik at tre ungdommer ble valgt som faste medlemmer, mens tre av de eldre kom på varaplass.

- Når så få avgir stemme, er det mu-

Ungdommelig valgkupp

Lien: -Lav deltagelse gjorde aktiv kumulering effektiv

Vaula: -Vi trenger en radikal omlegging av valgsystemet.

Valg 2005

lig å gjøre et kupp, hvis man kumulerer kandidater, sier Lien.

Omlegging påkrevet

Dag Vaula i Fana menighet mener det behøves en radikal omlegging av menighetsrådsvalget. - Når det ikke er

flere kandidater på listen enn de som skal med, har det lite å si om man stemmer eller ikke, sier han og legger muntert til: - Det burde bli obligatorisk med valgoppmøte - ellers strykes man fra statskirken. Alt er så lett slik det er nå, folk bryr seg ikke. ●

Oppslutning menighetsrådsvalget 2005

Fana: 80 avlagte stemmer av 10113 berettigede
Skjold: 133 avlagte stemmer av 6447 berettigede
Bønes: 38 avlagte stemmer av 5955* berettigede
Søreide: 50 avlagte stemmer av 6040 berettigede

Birkeland: 89 avlagte stemmer av 11877 berettigede
Slettebakken: 63 avlagte stemmer av 5786 berettigede
Storetveit: 29 avlagte stemmer av 4020* berettigede
* ca-tall

Liv Sylvarnes tar imot stemmer i Søreide menighet.

Det blir mye fingersetning, fotarbeid og fortissimo for «orgelkonfirmantene» i Birkeland det kommende året. Men orgelentusiast Amund Dahlen forsikrer at konfirmantene skal lære om Den Hellige Ånd og Herrens bud også!

AV ANNE MYKLEBUST ODLAND

Åtte ivrige orgelspillende tenåringer og en liten gutt på 7 år som foreløpig bare kan «Hestetramperen», tar trappene opp til galleriet i Johanneskirken i et jafs. Ved kirkeorgelet venter selveste «Le titulaire des grandes orgues de Notre Dame – Olivier Latry». Vi har skjønt såpass at å få undervisning med ham, det er som å få drible med David Beckham!

- Jeg er helt svett på hendene, sier Øystein Nødtvedt (14), som har spilt orgel et par år. Han er prestesønn og har hatt lett tilgang på orgel – med egen nøkkel til farens kirke i Sælen.

- Latry er visst verdens beste. Dette er uvirkelig. Jeg klarer ikke beskrive det, sier Øystein. Han har med noter til «Toccata i F» av Buxtehude og Brudemarsj av Frithjof Andersen. Han håper han får spille begge stykkene for maestroen.

Eksklusive konfirmanter

Øystein Nødtvedt er med i landets eneste orgelklubb, klubben «Ferdinand» i Bergen. Frem til i høst har de vært fire ungdommer som har møttes en gang i måneden for å spille for hverandre og holde konserter. Nå begynner medlemstallet å stige. Det er fordi Birkeland menighet har begynt med «orgelkonfirmanter». Ungdommer som leser noter tilbys gratis individuell undervisning i orgelspill, som del av konfirmantopplæringen.

Da invitasjonen gikk ut i høst, var det to jenter som meldte seg på.

- De er skikkelig eksklusive konfirmanter, sier organist Yngvild Wattum Stuksrud og blunker til elevene sine, Kari Johnsen Skjelvik (14) og Inger Helene Heitmann Solheim (14).

Jentene har bare hatt to spilletimer på orgel, og har ikke helt dreisen på pe-

Øystein Nødtvedt (14) er med i orgelklubben Ferdinand. Nylig hadde klubben celebrert besøk av titulærorganist i Notre Dame, Olivier Latry. Unge Nødtvedt var helt skjelven etter å ha fått undervisning av maestroen.

FOTO: VEGARD VALDE

Konfirmasjonstid med Bach-preludier

Reportasje

dalene ennå, men er alt innlemmet i klubblivet. Jammen er det litt av en start på konfirmanttiden; Møte Latry og hele orgelmiljøet i byen på en og samme dag.

- Jeg har aldri hørt om Latry, men jeg skjønner på de andre at dette er stort, smiler Kari og legger til: - Jeg synes dette virker gøy og gleder meg.

Jentene lytter til de brusende klangene i kirkerommet, og så den fransk-engelske aksenten til titulærorganisten. En av ungdommene har akkurat spilt et stykke av den franske komponisten og organisten Louise Vierne, og Latry forteller med innlevelse hvordan Vierne faktisk døde på orgelkrakken i Notre Dame, midt under en konsert!

Vil rekruttere orgelspirer

Da Kari og Inger Helene skrev seg inn som konfirmanter, kunne de velge mellom idrett, musikal, grønn gruppe, diakoni, kor eller orgelspill. Kari har spilt piano i flere år, mens Inger Helene spiller trombone. Begge tenkte det kunne være fint å lære noe nytt.

- Jeg tenkte litt på idrettsgruppa, men fant ut at alle fotball-folka skulle gå der, og da ville jeg bare dumme meg ut, sier Kari og ler. - Da falt valget på orgelkonfirmasjon.

Det tradisjonelle konfirmantpensumet med budene og trosartiklene skal de to orgelkonfirmantene gjennomgå med presten og konfirmantene i korgruppen annenhver uke. Men hver uke blir det orgelspill.

- Jeg håper å vise Kari og Inger Helene at orgel er et tøft instrument. De har ikke spilt så mye fortissimo ennå, men jeg lover at de skal få følelsen av at det er rått å spille, sier organist Yngvild Wattum Stuksrud og tilføyer:

F.v: Yngvild Wattum Stuksrud, Helene Hersvik Aarstad og Inger Helene Heitmann Solheim lytter til Latry som underviser. Bak Amund Dahlen. FOTO: VERGARD VALDE

- Vi skal ha øvelser med pedaler, de skal lære enkelt akkordspill, og improvisasjon. Og så skal jentene få spille på en gudstjeneste i løpet av året.

- Og Bach da? Står han på pensum?

- Selvfølgelig!

Det er organist i Birkeland, Amund Dahlen som har tatt initiativ til opplegget. Det er også han som startet orgelklubben i fjor.

- Alt for få ungdommer kommer i kontakt med instrumentet. Derfor er heller ikke rekrutteringen til organistyrket det kvikkeste, sier Dahlen.

- Kirken har engasjert seg i utdanning av kateketer, prester og diakoner, men har sovet i timene når det gjelder organister! Hvis kirken ikke skal oppleve å sitte uten kirkemusikere, må den våkne.

Ingen lærebok

Han mener det er et tankekors at det ikke engang finnes lærebøker på norsk for nybegynnere på orgel. I pianospill finnes det hyllemetere. Nå skal han søke Norsk kulturråd om penger til opplæring. I kirkelige institusjoner har han kommet til kort.

- Her i Bergen har vi idèene, pedagogene, vyene og ungene. Nå må kirken ta tak. Hadde jeg vært sjef, ville jeg kastet penger etter meg selv, sier Amund Dahlen entusiastisk.

Kirkemusiker Yngvild Wattum Stuksrud, som er huket inn som orgellærer for konfirmantene i Birkeland, er begeistret for det visjonære opplegget:

- Dette er genialt. Jeg synes andre menigheter burde følge opp. Mange organister tenner sikkert på dette, bare de får idèen. Et mål ved konfirmasjonstiden er å gjøre konfirmantene kjent og fortrolig med kirken. Da må jo dette være noe av det beste vi kan gjøre for dem. La dem få spille i kirkerommet, bli kjent med salmer og kirkemusikk, sier Yngvild.

I Birkeland har de allerede en konfirmant klar til neste års kull «orgelkonfirmanter». Helene Hersvik Aarstad (13) som er med i klubben, har alt spilt orgel i to år og har dreisen på både Bach, pedale og registreringen. Og så er det Jonas Apeland da, yngstemann på 7 år. Han kan jo alt «Hestetramperen» helt feilfritt nesten. ●

Kremasjon eller begravelse?

I dødens bakgård

Hvis vi tror på en Gud som skaper nytt, er det likegyldig om vi kremeres eller begravnes, mener prester vi har snakket med. Likevel: Er det et enkelt valg mellom å råtne i jorda eller brenne i tusen grader?

ANNE MYKLEBUST ODLAND (TEKST)
TROND J. HANSEN (FOTO)

- Når vi graver ute, tenker jeg, «nei, jeg vil ikke begravnes». Når vi jobber ved ovenene, tenker jeg, «nei, jeg vil ikke kremeres!» forteller den ortodokse kirkegårdsarbeideren Jalal Saleem og smiler blygt. - Men jeg har vel innsett at den dagen jeg er død, da er jeg død, og de etterlevende får bestemme, sier han.

I kjelleretasjen i Møllendal krematorium hører vi kirkeklokkene ovenfra. De ringer inn til nye bisettelser i Troen og Håpets kapell. Her nede blander kimmingen seg med den jevne duken fra de to oljefyrte ovenene. Kister med lik brennes kontinuerlig fra syv om morgenen til utpå ettermiddagen. I nærmere tusen grader blir den døde til aske etter bortimot halvannen time.

Askeklumper og beinrester

Jalal Saleem ser på kontrollpanelet på veggen. Den ene ovnen holder 735 grader, den andre nærmer seg tusen. Han setter kaffekruset på bordet, tar på seg arbeidshanskene og åpner den ene ovnen. Det spraker og gløder, men kisten og kroppen er nå brent opp. Det er bare askeklumper, knokler og beinrester igjen. Jalal tar tak i den lange jernriven og skufler alt ned i en beholder under ovnen. Noen glør spruter ut. Så ringer han på kollegaen, som er inne på blomsterlageret. Neste kiste skal ruller inn i ovnen, og de må være to som kontrollerer at papirene er i orden.

- Hvis det er en barnekiste er det en påkjenning, men ellers er jeg nødt til å distansere meg, sier Jalal.

- Vi brenner 1500 lik i året. Jeg ville ikke kommet til kiste nummer tusen om jeg skulle involvert meg. Det er en jobb, sier han.

Den visne røde rosen fra en som stod avdøde nær, blir med inn i ovnen. Flammene fra de rødglødende mursteinene tar tak.

Byfenomen

I 1907 ble det aller første krematorium åpnet i Norge. Det var her på Møllendal. Edvard Grieg var den syvende som ble kremert.

-De som ønsket kremasjon før dette, ble sendt til Gøteborg. Det kostet 142 kroner, som var mye penger den gangen, forteller dr. art Terje Østigård. Han har studert død og kremasjon i ulike kulturer og skrevet boken «Death in world religions». Han har flere ganger vært på Møllendal for å få innsikt i kremasjonsprosessen.

Mens syv av ti blir kremert i Bergen, er kremasjonsprosenten på landsbasis bare på 30 prosent.

-Kremasjon er fremdeles et byfenomen. I byene er man vel mer vant til det enn på landsbygda hvor de aldri har hatt et krematorium. Jeg tror det handler mye om tradisjon, sier Østigård og legger til: - For noen kan det sikkert virke skremmende med flammene - det gir jo en del assosiasjoner - i forhold til å ligge i kista og ikke helt vite hva som skjer.

-Har du en uhyggelig følelse med tanke på å bli brent?

-Nei, det er revnende likegyldig og et anliggende for de etterlatte. En Gud som skaper verden på syv dager, må

Kirkegårdsarbeider Jalal Saleem har åpnet ovnen. Kisten og studert død og gravferdsritualer i ulike kulturer. Han har flere

- I Gravferdsloven §6 heter det at alle har rett til fri g
- Fredningstiden for kistegrav er 25 år, 20 år for urne.
- Ved kremering må den som tar ansvaret for gravfe
- I Bergen er det ikke avgift på kremasjon, men ved b

klare å skape nytt av aske, mener Terje Østigård.

Forbudt i kirken

Kirken har opp gjennom tidene vært mot kremasjon. Fra 300-tallet var det forbudt med likbrenning; det var en hedensk skikk, assosiert med de urene og syndige. Men mot slutten av 1800-tallet, under den industrielle revolusjon, medførte plassmangel og hygieniske forhold at kremasjon ble godtatt som kristen praksis. I 1898 kom loven i Norge som tillot likbrenning, men det har tatt lang tid før kremasjon som kristen gravskikk er blitt teologisk akseptert. På 50-tallet var det en ny kremasjonsdebatt, og Den Romersk Katolske Kirke opphevet ikke forbudet før i 1963.

- At forbudet varte så lenge hadde sammenheng med de antikirkelige likbrenningsforeningene som vokste frem i Europa i forrige århundre, forkla-

En og liket er brent opp og han skal til å skufle askeklumpene ned i beholderen under ovnen. Terje Østigård (under) har flere ganger vært på Møllendal for å få innblikk i kremasjonsprosessen.

fri grav i den kommunen de er bosatt. Urne. Etter det kan graven festes i inntil 60 år mot avgift. Ravferden bekrefte at dette ikke var mot avdødes vilje. Ved bisettelse i kapell kommer leieavgift på kr 835 til BKF

rer sokneprest Alois Brodersen i St. Paul katolske menighet og tilføyer:

-Med tanke på oppstandelsen tror jeg det er likegyldig om man blir kremert eller begravet. Hvis Herren lar vente på seg med å komme igjen, må han likevel ta seg bryet med å gjenskape oss. Fra Skriften vet vi også at det skal skje en forvandling med oss når vi oppstår. Vi skal oppstå med et himmelsk legeme, sier Alois.

-Likevel, tror du det er flere kristne som velger kistegrav fremfor urnegrav?

-Kremasjon har ikke vært det vanligste blant kristne. Men med det sekulariserte samfunnet opplever jeg at mange foretrekker kremasjon, som er det mest hygieniske, fremfor å ligge i jorda med «marker og ormer».

Forråtnelsen i jorda

På Møllendal går Jalal Saleem inn på urnelageret og finner frem en tom urne. Imens kverner askeberederen den grove

asken og skelett-materialet i ti minutter. Da blir det til finkornet sand, som kan spres der Fylkesmannen tillater, eller begravnes på en av kirkegårdene.

-Jeg tror jeg vil foretrekke å bli spredt for vinden, sier Østigård og tar en slurk kaffe. Han er utdannet i arkeologi og vet litt om forråtnelsesprosesser i jorda. Det kan ta årtier eller en uke, avhengig av jordsmonnet.

-Sandholdig jord med rom for oksygen er gunstig. Hvis det er tett jord går prosessen saktere.

Ved leire snakker vi ikke om 25 års liggetid, kanskje 40 år, sier han.

-Blir et lik virkelig spist av mark og orm og andre kryp?

-Det er sopp og bakterier som nedbryter liket. Det er ikke mark så dypt i jorda, det er jo en meter jord over kistelokket, sier Østigård, som også kan opplyse at eldste funn av knokler her i Norge er 9000 år. ●

To mann kontrollerer alltid at papirene er i orden før kisten rulles inn i ovnen.

Et himmelsk legeme

-Med tanke på at et skelett kan bevares så lenge, kan det vel ikke være likegyldig om vi brenner eller begraver? Vi spør prester i flere bergensmenigheter.

-Skriften sier at det legemet vi har er forgjengelig. Ved oppstandelsen får vi et nytt legeme; et himmelsk, åndelig legeme. Vi vet ingen ting om dette nye legemet, men vi vet at den oppstandne Kristus gikk gjennom låste og lukkede dører, så noe er forvandlet, sier Rolf Iversen, pastor i frimenigheten Kristkirken og tilføyer:

- Personlig kan jeg ikke se at den ene eller andre formen for gravferd har noe å si for legemets oppstandelse. Han viser til 1 Kor 15, hvor det står konkret om dette: «Hvordan står de døde opp; hva slags legeme har de?»

Ketil Nødtvedt, kapellan i Sælen menighet, opplever til tider å få spørsmål fra de pårørende om hva som er rett.

-Spørsmålet kommer helst opp når de pårørende ikke vet hva avdøde ønsket, forteller han. Selv foretrekker presten å bli senket i jorden, det som har vært den jødisk-kristne tradisjonen.

-Gud som ga oss kropp i fødsel, gjør det igjen når vi oppstår: «Se, jeg gjør alle ting nye», sier Gud i Johannes Åpenbaring. Likevel, jorden huset Kristus, sier Nødtvedt.

For sokneprest Ivar Braut i Birke-land er også jordbegravelse det mest naturlige, selv om han ikke har motforestillinger mot kremasjon.

-Når man ser ut i verdensbyene, ser man at slik må det være. Dessuten, hvis vi tror på en Gud som skaper nytt, har det ikke noe å si om vi kremeres eller begravnes. Tenk bare hvordan folk dør på sjøen, eller får kroppsdeler spredt ved store ulykker, sier Braut. ●

Bøneskoret med 61 korister og dirigent Jens Holstad, reiste i september til Spania for å vandre i prinsesse Kristinas fotspor. -En fantastisk opplevelse, sier korets leder Karin Frølich.

AV MONA DRAGESET OG ANNE SISSEL FAUGSTAD

Prinsesse Kristina, datter av kong Håkon Håkonsen, ble i 1257 giftet inn i det spanske kongehuset. Hennes reise fra Norge til Spania er beskrevet i sagaene, og har gitt inspirasjon til mange store diktere. Hun døde i 1260, etter knappe fire år i Spania, og sarkofagen står i kirken i den lille byen Covarrubias, tre timers biltur nord for Madrid.

Dette giftermålet er blitt et symbol på det spansk-norske samarbeidet, og den lille pittoreske spanske byen er blitt arena for kulturutveksling mellom landene, og ikke minst mellom Bergen og Covarrubias.

Kristina-stiftelsen

For mer enn ett år siden etablerte Bøneskoret kontakt med Kristinastiftelsen ved Gudbrand Fossan. Jo mer vi fikk høre og lære om stiftelsens arbeid både i Spania og i Norge, jo mer lystne ble vi til å gjøre en kulturel reise til denne spennende landsdelen i Spania. Målet var klart, vi ønsket å delta på kulturdagene i Covarrubias i september.

Vi fikk komponert et eget verk av Johan H. Grimstad fra Sunnmøre, og som komponisten sier i et brev; «medan eg arbeidde med dette, vart eg overtydd om at det var hennar kristen-tru som heldt jomfru Kristin oppe – både under ferda, og dei åra ho fekk der nede i Spania». Verket Laudate Dominum, og an-

Siesta i solveggen i Santo Domingo de Silos før omvisning og gregoriansk messe i klosteret

Pilgrimstur

dre kjente norske salmer og sanger, ble øvd inn i løpet av vinteren og våren.

Første konsert

Programmet var klart da vi landet i Spania, vi skulle besøke kirker og katedraler, kloster og gamle slott, og selvfølgelig holde to konserter. Vi var også særdeles heldige som fikk Øyvind Fossan som vår faste guide og oversetter under hele oppholdet. Byen Burgos var hovedsete under oppholdet. Fredag formiddag ble benyttet til en omvisning i den nydelige katedralen i Burgos, er en av de eldste katedralene i Spania. Deler av den stod allerede ferdig da prinsesse Kristina kom til Spania.

Den første konserten ble holdt i konsertsalen på musikkhøyskolen i Burgos. Vi vekket nok ganske stor oppsikt da 62 sortkleddede vandret gjennom Burgos på

vei til konsertlokalet. Vi var både høytidsstemte og forventningsfulle, men kanskje våre to solister Elisabeth Takvam og Bård Arne Roth var mest spent? De få, men særdeles entusiastiske tilhørerne tok varmt imot oss, og selv om de ikke forsto innholdet i «Eg veit i Himmerik ei borg» eller «Laudate Dominum», så varmet mottakelsen vi fikk.

Kultursjefen i Burgos inviterte koret på middag etter konserten, og det satte vi stor pris på.

Santo Domingo

Vi fikk også oppleve Santo Domingo de Silos. Det var et koselig lite sted med et kloster hvor det ble holdt gregorianske messer. Vi fikk omvisning i klostergården og apoteket, ledet av en svært engasjert munk. Etterpå var vi med på gregoriansk messe i klosteret. En del av

Bøneskoret nyter en av de flotte lunsjene under oppholdet i Spania.

FOTO LINDA OLSVIK GJERTSEN

Bøneskoret holder konsert i Stiftkirken i Covarrubias. FOTO ØYVIND FOSSAN

Gregoriansk munk med god innsikt i klosterets liv og historie - under omvisinga i klosteret i Santo Domingo de Silos. Under: Velkommen til Spania - Reiseleiar og tolk Øyvind Fossan under den aller første lunsjen på veg frå Madrid til Burgos

Reportasje

til Spania

messen gikk ut på at menigheten snudde seg mot hverandre og ga hverandre hånden eller en klem og ønsket hverandre alt godt. Dette kom litt uventet på oss reserveverte nordmenn, men det gav et svært positivt inntrykk og vi deltok med stor innlevelse.

Det store målet for reisen var konserten i Covarrubias. Konserten skulle holdes i Stiftkirken som var lett å finne, for utenfor stod en nydelig statue av prinsesse Kristina. Vi var ved målet.

Det var svært spent stemning før konserten, nå skulle flere måneders arbeid gi gjenklang i kirken og her måtte vi få frem det aller beste! Kirken var ganske full, publikum var både innbyggere i byen og turister. Akustikken var fantastisk, og da den siste tonen døde ut etter Kristinahymnen, var vi både svette, trøtte og fornøyde. Applausen varmet!

Sang i hulen

Etter konserten deltok vi på en seremoni ved Kristinas sarkofag, der korets leder la ned blomster. Presten i stiftkirken tok oss deretter med på en omvisning i kirken og muséet, vi følte oss brakt flere hundrede år tilbake i tid.

Det var en fin opplevelse og vi følte at vi kom nærmere denne prinsessen som reiste hjemmefra så ung og måtte finne seg til rette i et fremmed land. Vi fikk på alle måter inntrykk av at hun var blitt godt mottatt, og at minnet om henne ennå lever og blir godt ivaretatt.

Søndagen reiste vi i retning Soria for å spasere gjennom ravinen ved Rio Lobos til eremittkirken San Bartolome. Naturen var fengslende med merkelige formasjoner i fjellveggene. Innerst i dalen kom vi til eremittkirken som lå omkranset av fjellvegger med huler. I den stør-

ste hulen gikk hele koret inn, og spontant sang vi «Eg veit i himmelrik ein borg». Bård sang sitt solist-parti med innlevelse, før hele koret kom med full styrke på neste vers. Det lød fantastisk, litt uvirkelig og høytidsstemt inne i hulen, og fikk nakkehårene til å reise.

Om kvelden deltok vi på landsbyfestival på Plazaen i Covarrubias hvor vi nok en gang fremførte Kristina-hymnen. Det var stort for oss. Etterpå shoppet vi litt på markedet og deltok videre i landsbyfesten, hvor vi festet og danset sammen med lokalbefolkningen.

Koret er svært takknemlig for at Øyvind Fossan var med oss under hele oppholdet. Vi må også understreke at vår egen korleder Karin Frølich og arrangementkomiteen har gjort dette til minneverdige dager som kommer til å sitte lenge i både kropp og sjel. ●

Orgel og saks i Fana

To unge musikere besøker Fana kirke mandag 14. november med en uvant og spennende musikalsk kombinasjon.

Organist Randi E. Mortensen og saksofonist Michael H. Lund er to unge, danske musikere som har hatt suksess med sine utradisjonelle konserter. Orgel og saksofon er to instrumenter som man sjelden hører i samspill, men etter hva kritikkerne skriver, har de to i høy grad lykkes med dette, både med transkripsjoner av klassiske musikkverk og ved framføring av nye verk som er spesielt skrevet for disse to instrumentene.

Duoen har et stort og variert repertoar. I Fana kirke vil de vesentlig framføre nordisk og fransk musikk.

SAX OG ORGEL: Michael H. Lund og Randi E. Mortensen. (PRESSEFOTO)

Kultur

Musikantisk ynde, livlighet og presisjon, humor og energi er uttrykk som er brukt om de to musikerne og deres spill, hver for seg og ikke minst i samspill. Lys opp en mørk novemberkveld med livlig og levende musikk i et vakkert kirkerom!

Billetter: kr 75,- ved inngangen

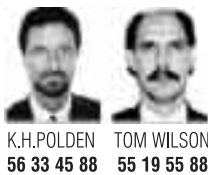
Solstrands Begravelsesbyrå

Herman Fossgt. 11, 5007 Bergen
Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
E-post: post@solstrands.no

Vår erfaring - din trygghet

BERGEN OG OMEGN BEGRAVELSEHJELP

K.H. POLDEN 56 33 45 88
TOM WILSON 55 19 55 88

Teatergt. 20, 5010 Bergen
Tlf. 55 21 44 50

- Mobil 917 51 700
- DØGNVAKT
 - PARKERING
 - BLOMSTER
 - MONUMENTER

Vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Krisetelefon 815 33 300 E-posttjeneste www.kirkens-sos.no

Kirkens SOS
ET MENNESKE Å PRATE MED
NÅR LIVET ER SOM VERST

Dahls Begravelsesbyrå

ETABLERT 1933

har som familiebyrå levert sine tjenester i mer enn 60 år i Fana og hele StorBergen.
Byrået har gjennom årene opparbeidet en bransjekunnskap som bidrar til en verdighet og stil som de som trenger oss vet å verdsette.
Dette gjør vi på de pårørendes premisser, enten man vil at vi skal gjøre alt, eller man vil ha råd og delta selv i forberedelsene til gravferden.

TLF. 55 13 15 00
HELE DØGNET
APELTUNVEGEN 1, 5222 NESTTUN
STOR PARKERINGSPLASS
VI KOMMER OGSÅ TIL HJEMMEKONFERANSE
DAG / KVELD
Disponent Kjell Rein Dahl privat 55 10 25 95

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og god musikk får du hos

vestbok

Vetrlidsalm. 1, 5014 Bergen
Tlf. 55 31 79 63
post@vestbok.no

Velkommen til

FANA SPAREBANK
- en bank å stole på

tlf. 55 91 98 00
www.fanasparebank.no

SVALLAND
AUTONISERT RØRLEDDER **VVS**

Tlf: 55 55 77 99 - Fax: 55 55 77 98
Natlandsveien 154, 5081 BERGEN

*Maribonnes
Falskmeie*

*Bilbar
Lekte
kors i gull
og sølv
Parade
Design*

Natlandsveien 153 55 28 21 08

FØRERKORT KL. B
-Fornøyde kunder
- Trygge sjåførar

Tlf.: 55 27 15 12/92 26 66 33

Korprosjektet
«*Messias*»
på Nesttun

Händels mektige musikk i kombinasjon med salmer framført av Ole Paus.

Vil være med og syng? Meld deg på til amund.dahlen@bkf.no eller tlf 92 23 76 35

Påmeldingsfristen er 21.11.05.
Pris kr. 600.- Det er plass til maks 50 sangere.

Prosjektperioden er fra 09.01.06 til 02.04.06.
Øving på onsdager kl.19.30 i Birkeland Kirke.
Dirigent: Amund Dahlen.

*Vi kan hjelpe til med rødgjøring/
tilrettelegging ved begravelser/bisettelser*

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVERDSHJELPEN AS
Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

Hele døgnet
Tlf. 55 28 05 22

Bikuben
VEGA

FERSKVAREGIGANTEN

Hvem-hva-hvor i Slettebakken menighet Menighetskontoret: Vilhelm Bjerknesvei 31, 5081 Bergen • Kontortid: Man-fre 10.00-14.00
Tlf. 55 59 71 50 • Faks 55 59 71 59 • E-post: slettebakken.menighet@bkf.no

Sokneprest Jorunn M. Johnsen
Telefon 55 59 71 51
Epost jorunn.johnsen@bkf.no
Telefon,privat 5 5 28 98 00
Mobil 41 44 11 43

Kapellan Lars Petter Eide
Telefon ... 55 59 71 52/994 83 804
Epost lars.petter.eide@bkf.no
Telefon,privat 55 28 33 80

**Fung. daglig leder
Dagny G. Antonsen**
Telefon 55 59 71 50
Epost ... dagny.g.antonsen@bkf.no

Kirketjener Odd Rune Duesund
Telefon 55 59 71 54
Epost ... odd.rune.duesund@bkf.no
Mobil ... 45 28 02 63/93 20 07 16
Telefon,privat 55 93 34 51

**Familearbeider/kontorfullmektig
Kristin Trætteberg**
Telefon 55597155/97918438
Epost .. kristin.trætteberg@bkf.no

Organist Olav Øgaard
Telefon ... 55 59 71 53 /55 59 71 57
Epost olav.oegaard@bkf.no
Telefon,privat 55 28 96 65

Menighetsrådsleder Børge Smith
Telefon,privat 55 28 91 77

Menighetens barnehage
Telefon/faks 55 28 40 96
Epost smbhg@broadpark.no

Barnehagestyrer Signe Trætteberg
Telefon,privat 55 28 16 82

**Menighetens kor
Olav Øgaard** 55 28 96 65

Besøktstjenesten
Liva Eide . 55 28 65 45 /56 35 41 78

Eldresenteret
Telefon 55 36 14 50

Søndagsskolen
Kristin Trætteberg 55 32 76 87

SNIK (Snart i klubben)
Sigrid Trætteberg 98818687

Speiderne
Erling Handal 95908333

Ungdomskontoret
Telefon 55 59 71 56
Web www.utslett.no

TenSing
Marianne Jansen 40237663

Cellegrupper:
Birger Huun tlf. 55 28 92 04
mob 971 99 480

Ungdomsklubben
Pia Angel 99264047
Harald Øgaard 41638175

Lederkurset
Kai Roger Mørk 41611991

VI KAN
Marit D.Johannesen ... 55 28 40 79

Kamerunringen
Inger Steinkopf 55 13 42 41

Israelsmisjonen
Telefon 55 23 06 46

Gave til menigheten?
Bankgiro 3624.51.12208

Blomstre som en rosenhage

Et adventscollage av sang, fortellinger, poesi og bilder.

Fortelleren Kari Bolette Lundal har lang erfaring fra kirkespill. Søndag 20 november kl

19.00 i Fana kirke, vil hun formidle en kombinasjon av Messias-profetier, fortellinger, salmer og annen poesi som peker fram mot og rammer inn juleevangeliet.

Sangeren Marianne Lindtner, kjent fra byens operamiljø, framfører de sanglige delene av programmet.

Jarle Rotevatn, kjent klaversolist og orkesterpianist, deltar i den musikalske delen av programmet og akkompagnerer Marianne Lindtner.

Billedkunstneren Borg-hild Haga Seim ledsager tekst og musikk med billedmateriale

på skjerm og bidrar dermed til at forestillingen blir et spennende collage - en helhetlig kombinasjon av ulike kunstmedier. ●

Fana kirke
Søndag 20. november kl 19
Billetter kr 75 ved inngangen

Blomsterbutikken på Sletten
Alltid ferske varer.
Utfører alt i binderi

Sletten Shopping Senter
Tlf.: 55 28 21 31

Kirkens rolle i

Vi erfarer alle at religionstilhørighet og religions-utøvelse tar nye former og finner nye veier.

AV KARI BLOM

Innenfor det som tidligere var Storetveit menighets grenser har statskirken etablert nye kirkebygg og menigheter i takt med utbygging av nye boligområder. Samtidig har frikirker og nye karismatiske menigheter som «Levende ord» slått seg ned i vårt nære nabolag. «Levende ord» er en meget aktiv menighet som har fått stor oppslutning, noe som har gitt grunnlag for å etablere egen grunnskole og videregående skole med undervisning «bygget på kristen forståelse», mens den offentlige skolen har et KRL-fag til erstatning for det gamle kristendomsfaget, dertil er fagene ellers «nøytrale» i forhold til kristen tro.

■ Et mer sammensatt religiøst Norge

Nye karismatiske bevegelser synes å blomstre, og politikere inviteres og velger å opptre i deres haller og sommertelt for å møte den delen av det religiøse Norge som tiltrekker seg store forsamlinger. Leser vi annonsene for religiøse møter i dagsavisene på lørdager, er det heller ikke inntrykk av sekularisering, men snarere et stort tilbud og et religiøst mangfold som møter øyet. Den norske kirke har i alt 3,9 millioner nominelle medlemmer. Disse utgjør 85,7% av befolkningen (2004). Andre tros- og livssynssamfunn har nærmere 399000 medlemmer, mot ca. 247000 i 1990, altså en betydelig økning på 14 år. Det siste året har 3603 personer meldt seg ut av Den norske kirke, mens 856 personer har meldt seg inn. Utmeldingene kan være et tegn på det som blir kalt sekulariseringen av samfunnet, eller det kan bety overgang til andre tros- eller livssynssamfunn.

■ Religionen i det offentlige rom

Avisene har i høst debattert religionens plass i det offentlige rom og den påståtte sekulariseringen, som skal bety at religion knapt spiller noen rolle lenger. Redaktør i tidsskriftet Samtiden, Knut Olav Åmås, har for eksempel hevdet (Aftenposten) at religiøse spørsmål er norske mediers blinde flekk, og at det bare er i mediene at landet fremstår som sekularisert. Han begrunner det med at norske redaksjoner,

I forbindelse med at en av menighetene i prostiet - Storetveit kirke - feirer sine 75 år, reflekterer Kari Blom rundt kirkens rolle i dag. - Et jubileum gir grunn til å stanse opp og reflektere rundt rammene for Den norske kirke i et stadig mer flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, skriver hun i denne kommentaren.

med visse unntak, mangler religionskompetanse og interesse for stoffområdet. Et unntak er redaksjonenes interesse for religiøst motivert terrorisme og sammenblanding av politikk og religion.

Åmås får støtte av religions sosiolog Pål Repstad, som i en stor debattserie om religion i Klassekampen, refererer til undersøkelser som faktisk viser at flere tror at Jesus er Guds sønn enn det er folk som går i kirke og bedehus, og at fremmøte i kirken ikke er en god målestokk for tro og religiøs tilhørighet. Det er langt flere som har kirken som ankerfeste ved de store høytidene og overgangene i livet som dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse enn de som er trofaste kirkegjengere på vanlige søndager.

■ Mangel på tid eller faresignal?

Er dette et uttrykk for mangel på tid, eller er det et faresignal om at kirkens betydning mindre for den enkelte? Eller er det slik at fellesskapet i kirken taper i forhold til andre aktiviteter - og kanskje det mange velger å kalle en mer privatisert religionsutøvelse. Når kirken trekker mange på julaften, til dåp, konfirmasjon og vielser, velger noen litt nedsettende å kalle dette for kirkens rolle som «seremonimester». Jeg tror vi skal være forsiktige med å vise forakt for eller kritisere folks motiver for sine valg. Det er mer fruktbart å se dette som uttrykk for at den kristne tradisjonen står sterkt i Norge, og at det er kirkens utfordring å bekrefte og utvikle tradisjonen.

■ Mangetydig bilde

Kjente forfattere som Dag Solstad, Edvard Hoem, Hanne Ørstad, Jan Kjærstad, Arne Berggren og senest Lars Amund Vaage bringer inn en religiøs dimensjon i skjønnlitteraturen, noe som bekrefter at tro og religion opptar folk. Litteraturen speiler noe av den gjensidige mistillit som eksisterer og har eksistert mellom kirken og store deler av det all-

dag

Kommentar

menne kulturlivet, og som det må være en oppgave å bryte ned.

Paal-Helge Haugen skriver i innledningen til kulturmeldingen «Kunsten å være kirke, som er skrevet på oppdrag fra Kirkerådet: «Ikke sjelden blir barnsleggeringa av kyrkjens bodskap så sterk at vi kjenner oss pinleg berørte. Der som vi kan seie at all god kunst utgjør ein motstand mot trivialiseringa av det liv vi lever, må vi på den andre sida vedgå at kyrkja altfor ofte, altfor lenge og altfor villig har trivialisert seg sjølv og det den har å seie». Dette er en kritikk vi må ta alvorlig. Haugen advarer også mot politisering av kirken og sammenrøring av politikk og religion, og han tror at kirkens viktigste rolle i en kommersialisert tidsalder er å *forvalte det som ikke er til salgs* (min utheving).

■ Kirkens forhold til staten

Sammenvevingen mellom kirke og stat (kirke og maktapparat) er av mange oppfattet som uheldig, spesielt i et stadig mer flerkulturelt samfunn. Kirken bør kunne være en ubundet kritiker av det politiske. Dominikanermunk Arnfinn Haram sier dette: «Statskyrkja er som ein person som er gått av med

pensjon, men som ikkje våger å forlate kontoret.» Han mener at vi bør gi religionsmangfoldet plass i det offentlige rom, og er selv et eksempel på religiøs mobilitet fra prestestilling i Den norske kirke til katolsk munk.

Mange opplever statskirkeordningen som en anakronisme i et samfunn hvor mange religioner må leve side om side i forhåpentlig forståelse og respekt for hverandres tro. Den norske kirke har ikke lenger den samme selvfølgelig rolle i samfunnet. Kanskje har det religiøse mangfoldet også sine positive sider for Den norske kirke. Mangfoldet gir inntak til ulike tenkemåter og det utfordrer den enkeltes bevissthet om egne verdier og tro.

Spørsmålet om kirkens forhold til staten er under utredning av et offentlig utvalg med oppgave å gi råd om et beslutningsgrunnlag for avvikling, videreføring eller reformer i statskirkeordningen. Utvalget skal legge frem sitt arbeid innen utgangen av 2005. En eventuell løsrivelse fra Staten vil måtte bety overgang fra nominelt medlemskap i Den norske kirke til reelt medlemskap og antakelig større vekt på frivillig engasjement og kollektivt ansvar. ●

Menighetsarbeidet trenger penger!

Giveraksjon i gang

På et møte mellom menighetsrådet, administrasjonen og økonomiutvalget like før påske, ble det klingende krystallklart: Menigheten trenger flere givere for å sikre det økonomiske grunnlaget for det verdifulle arbeidet blant unge og eldre i Slettebakken og for å kunne satse mere på arbeid blant barn. Målet er å få 100 nye givere som kan slutte seg til ordning med autogiro for månedlig trekk. Gavene blir fradragsberettiget på skatteseddelen!

Slettebakken menighet er i økonomisk knipe. Dette innebærer at vi må øke våre inntekter. I budsjettforslaget for menigheten for 2005 er kostnader kuttet til beinet. Vi ønsker en motsatt utvikling: Vi ønsker ikke bare å sikre aktiviteten på dagens nivå. Aller helst ønsker vi penger til en deltidsansatt barne- og ungdomsarbeider til høsten. Er dere med?

Under finner du et skjema for automatisk givertjeneste. Vi trenger ca 125.000 kroner for å sikre planlagte oppgaver. Dersom du mener det kan være bra med en betalt barne- og ungdomsarbeider til høsten, kan du gange beløpet med 2-3.

Klarer vi det? JA!

Svar 1: Hvis 100 i menigheten gir 250 kr/måned i 8 måneder får vi inn kr 200.000. Hvis 150 i menigheten gir 500 kr/måned i 8 måneder får vi inn kr 600.000. Så lite skal det til i 2005 for at mange bekker små, bli en viktig strøm av midler til familie- og diakonalt arbeid i Slettebakken menighet.

Svar 2: Gir du penger til Slettebakken menighet, så SLIPPER du å betale SKATT for gaven. Gir du kr 5.000 til menigheten, og betaler 35 prosent skatt på inntekten din, KOSTER gaven deg bare kr 3.250! Du får bevis for gaven som legges ved selvangivelsen, eller det fremkommer på Ligningskontorets forslag til selvangivelse. Grensen for skattefritak går ved kr 12.000 fra hver!

Jo flere faste givere, jo bedre. Små eller store beløp mottas med takk. Alle monner drar.

Benytt kupongen under, evt kontakt menighetskontoret tlf 55 59 79 560, eller send e-post til slettebakken.menighet@bkf.no

Vi takker på forhånd for din dugnadsinnsetning til beste for fellesskapet i Slettebakken menighet!

Jorunn M. Johnsen Børge Smith Torbjørn Wilhelmsen
sogneprest menighetsrådet økonomiutvalget

Vennligst registrer meg som fast giver:

Jeg ønsker å gi kr

Hver måned Hvert kvartal Årlig

Navn

Adresse

..... Postnr/sted

Fødselsnummer (11 sifre)

Telefon

Epost

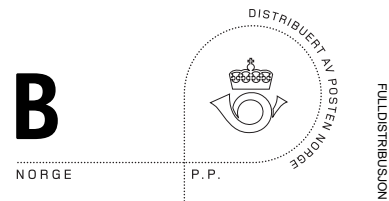
Nettbank:

Ønsker giro tilsendt (antall):

Underskrift:

**Klipp ut og send til Slettebakken menighet,
W. Bjerknes vei 31, 5081 Bergen**

Returadresse:
Slettebakken menighetskontor
Vilhelm Bjerknesvei 31
5081 Bergen

Resultat, menighetsrådvalget i Slettebakken

Faste medlemmer

Espen Rotevatn
 Sverre Melvær Øgaard
 Nora Lindén
 Birger Huun
 Nina Elisabeth Hjort

Hildegunn Melvær Øgaard
 Ingrid Ofstad Torsteinson
 Endre Røneid Fehn
 Maria Louise Lister Midtrød
 Børge Smith

Varamedlemmer:

Marianne Dale Jansen
 Ruth Lillian Fauskanger
 Sveinung Hordvik
 Kristin Lundblad
 Ruth Kari S. Gulbrandsen

Kalender

døpte

Maja Dale Fehn
 Nora Monsen
 Pia Monsås
 Eline Bekkesletten
 Dag Hjelseth
 Adam Flindt

døde

Karl Normann Strandenes
 Oddmund Thomas Stave
 Norvald Røberg
 Bjarne Skarsten
 Serine Jakobsen
 Herborg Berentsen
 Lillian Wefring
 Inger Pettersen
 Borghild Sikko
 Ellinor Mathilde Wik
 Isabelle McAlpine
 Mowinkel
 Karin Torsvik
 Gerda Pedersen
 Margot Thomassen
 Larsine Instebø
 Ragna Villanger
 Margaret Flygansvær
 Hylleborg Birkeland

gudstjenester

13.november 26.s.e.pinse
 11.00 Misjonsgudstjeneste ved Lars Petter Eide. Dåp

20.november
siste søndag i kirkeåret
 11.00 Høgmesse ved Jorunn M. Johnsen

27.november
1.søndag i advent
 11.00 Familiegudstjeneste ved Lars Petter Eide. Dåp

4.desember
2.søndag i advent
 19.30 Lysmesse ved Jorunn M. Johnsen og Lars Petter Eide

11.desember
3.søndag i advent
 11.00 Høgmesse ved Lars Petter Eide

18.desember
4.søndag i advent
 11.00 Høgmesse ved Jorunn M. Johnsen

Se hva som skjer

Hver mandag kl. 18.00:
 Bønnestund i kirken

Pensjonisttreff:
 ■ Onsdag 2.nov kl.11.30 Sangkoret «Hjerteklang» deltar.
 ■ Onsdag 7.des kl.11.30: Dikteren Haldis Reigstad leser egne dikt. Barnehagene kommer på førjulbesøk.

Dialoggruppen:
 16.nov og 7.des kl. 19.00 i foreningssalen

Vi kan:
 Har møter
 ■ 3.november
 ■ 17.november
 ■ 1.desember (avslutning) Alle dager kl.11.00

Møte i Kamerunringen:
 ■ Onsdag 9.nov. kl.19.00
 ■ 14.des kl.19.00

Pust i bakken
 Ungdomskafé med lavterskel i Slettebakken kirke. Åpen hver fredag frem til 16.des fra kl.20-23

Småbarnstreff
 Hver tirsdag fra kl. 11.30 i Slettebakken kirke

Når kan vi ha dåp?
 13.11, 27.11 og 29.01

Andakter på sykehjem

Slettebakken menighets eldresenter:
 Hver torsdag kl.17.00

Kolstihagen sykehjem:
 Fredag 4. og 25. november kl. 11.30

Slettemarken sykehjem:
 Onsdag 2. og 23. november kl.11.30

Salmekveld med Fana mållag

Fana mållag markerer i haust sitt hundreårs-jubileum med fleire tilstelninger.
 Denne kvelden set dei søkelyset på framvoksteren av den nynorske salmeskatten og på lokale salmetonar. Jarle Bondevik vil fortelja om korleis Nynorsk salmebok vart til, og Arne Bruvik fortel om moderne og omsette salmar i nynorsk språkdrakt. Johannes Møllerup syng gamle salmetonar og Ingunn Skage og Gyri Skre framfører salmar og dikt av vår eigen diktarprest, Teodor Hovda. I tillegg blir det mykje salmesong for kyrkjelyden sjølv til tonefølgje av kantor Jostein Aarvik. Kollekt ved utgangen. Fana kirke, lørdag 29. oktober kl 19.

Fra Martha Knapskog i bønnegruppen som møtes i kirken om mandagskveldene, har bladet mottatt disse strofene til undring og ettertanke.

Vår Herres Skattkiste

Jeg leser min Bibel,
 min undring er stor.
 Der står så mange
 vidunderlige ord.
 Gud Fader han taler
 og lytte må jeg.
 Slik får han gitt meg
 Ordet fra seg.

Det står vi skal lete på
 lønnlige sted.
 I bokruller er det alt skrevet ned.
 Om nåden og miskunn
 om frelsen og freden,
 som åpner oss vei til den
 evige gleden.

Ja, Bibelen er en skattkiste stor,
 når først du får smak
 på det evige ord.
 I salme 40 der ser vi vel
 hvor Herren redder den tapte sjel.
 Han sattes opp på
 den faste grunn
 og la en lovsang i hans munn.
 Ja, denne lovsang vi synger med
 fordi vi kjenner i hjerte fred.

Og bønnestunder som vi har her,
 der har Han lovet å være nær.
 Fra livets hverdag med
 kamp og seier
 vil Gud oss føre på sine veier.
 Så la oss trøstig i forbønn gå
 og svaret vet vi at vi skal få.

AV MARTHA KNAPSKOG